

[Alfred Jørgensen.]

må jeg imidlertid fremføre visse betænkeligheder. Det gælder således bestemmelsen i lovforslagets § 3, stk. 3, hvor der står:

„Ingen lodsejer kan forpligtes til at indgå i planen med mere end 25 pct. af sin ejendom, beregnet efter dennes grundværdi.“

Denne bestemmelse, der rummer en mulighed for at tvinge modvillige lodsejere til at deltage i en omfattende jordfordelingsplan, er en væsentlig skærpelse af gældende lov, der sætter grænsen ved 15 pct. Vi må i denne forbindelse ikke undervurdere de grunde, der kan anføres for en vægning imod at tilslutte sig. Det drejer sig ikke bare om den rent følelsesmæssige tilknytning til den jord, som måske har tilhørt slægten gennem flere led, men også om rettigheder, der er tilsikret ved skøde og ved grundlovens almindelige bestemmelse om sikring af ejendomsretten, hvor dette ikke strider mod almenvellet.

Når hele det omfattende jordfordelingsarbejde, der er gennemført i henhold til den gældende lov, er sket uden anvendelse af tvang, tror jeg, at netop dette har været med til i vide kredse at skabe velvilje om denne sag; det er så et spørgsmål, om den velvillige holdning hos befolkningen ikke i det lange løb betyder mere for opretholdelsen af tempoet i dette arbejde end anvendelsen af skærpede tvangsbestemmelser.

Endelig skal jeg tillade mig at fremsætte nogle bemærkninger vedrørende de udgifter, der følger med lovens praktisering. Jeg finder det rimeligt, at alle dokumenter, der nødvendiggøres af de omhandlede jordomlægninger, er stempelfri, og at alle andre afgifter til det offentlige bortfalder; men når det i § 8, stk. 4, hedder, at kommissionen kan tilstå tilskud af statskassen til dækning af udgifter til landinspektør og sagfører, vil jeg gerne spørge den højtærede landbrugsminister, om der her tages sigte på det særlige forhold, at en jordomlægning ikke forud kan påvises at være til fordel for en lodsejer, men kun kan betegnes som et tvivlsomt gode. Jeg mener, at disse tilfælde vil være enkelttilfælde, og at fordelene i det overvejende antal tilfælde vil være åbenbare og tilskud derfor ikke påkrævet.

Da jeg læste lovforslaget igennem, kunne jeg ikke lade være med at tænke på Valde-

mar Sejr, hvis navn er knyttet til „Jydske Lov“; i hvis indledning der står, at loven skal være enkel, letfattelig og klar. Når jeg nævner dette, er det, fordi jeg har studset noget over lovforslagets § 8, stk. 7, hvor der står:

„Landbrugsministeriet bemyndiges til af statskassen at anvende de fornødne beløb dels til opfyldelse af krav, som anerkendes af kommissionen efter bestemmelsen i § 5, stk. 1, og som ikke dækkes af andre lodsejere efter planen, og dels som tilskud til særlige foranstaltninger, der anbefales af kommissionen som undtagelsesvis påkrævet til gennemførelse af en hensigtsmæssig plan efter §§ 2—6 i tilfælde, hvor ombytningsværdien har måttet ansættes uden hensyntagen til særlige forhold.“

Det er denne sidste passus, jeg finder uklar. Tænkes der her på køberen, som det er rimeligt at yde en vis godtgørelse, fordi det vurderede jordstykke er ansat for højt? Eller tænkes der på sælgeren, som må have en erstatning for, at jorden er vurderet for lavt? Eller tænkes der muligvis på det helt modsatte, nemlig, at „uden hensyntagen“ skulle læses „under hensyntagen“? Ja, det er bare lille Peter, der spørger læreren, når jeg retter det spørgsmål til den højtærede landbrugsminister om, hvorledes denne passus skal opfattes.

Mest betænkelig er jeg dog ved de bestemmelser om lån, der knytter sig til lovforslaget. Ved de i § 10, stk. 3 og stk. 4, omtalte byggelån er renten 4 pct. p. a., og afdragstiden er 40 år. Nu er 4 pct. i dag jo en beskeden rente og i sig selv udtryk for et ikke ubetydeligt tilskud. Men hertil kommer, at ved lån, ydet efter § 10, stk. 3, kan indtil $\frac{2}{5}$ af lånets beløb ydes rentefrit, og efter § 10, stk. 4, kan der endvidere blive tale om, at et beløb, svarende til $\frac{1}{5}$ af byggelånet, ydes som tilskud med tilsvarende nedskrivning af lånets hovedstol. Det vil altså sige, at lånet i visse tilfælde forrentes med en effektiv rente af 2,4 pct., og at kun de 80 pct. af lånet kommer hjem igen. En sådan lånepolitik fra statens side er jeg ikke umiddelbar tilhænger af, og jeg vil gerne spørge den højtærede landbrugsminister, hvorledes det forholder sig med disse rentefri $\frac{2}{5}$ af lånets beløb, om dette hører til undtagelserne, hvor særlige forhold